

	Јавна здравствена установа Болница „Свети Врачеви“ Бијељина Српске војске 53			ОП-10-033
Упутство за рад сувог стерилизатора				
Страна 1од 5	Издање:	Важи од:	Одобрио	Копија број
	3	2025-07-28	др Цвијетин Лукић помоћник директора	оригинал

1. ПРЕДМЕТ И ПОДРУЧЈЕ ПРИМЈЕНЕ

1.1 Предмет упутства

Овим упутством описан је поступак рада суве стерилизације на Одјељењу за ОРЛ -Одсјек МФ амбуланта и Одјељењу за Педијатрију у Одсјеку за неонатологију.Предмет овог упутства је дефинисање процеса рада суве стерилизације у горе наведеним организационим јединицама Јавне здравствене установе Болнице „Свети Врачеви“ Бијељина (у даљем тексту Болница Бијељина).

1.2 Подручје примјене

Ово упутство се примјењује на Одјељењу за ОРЛ - Одсјек МФ амбуланта и Одјељењу за Педијатрију у Одсјеку за неонатологију).

1.3 Надлежности за примјену

За примјену овог упутства одговорне су главне сестре Одјељења за ОРЛ - Одсјек МФ амбуланта и Одјељењу за Педијатрију у Одсјеку за неонатологију, а дужни су га познавати и спроводити сви запослени који раде на у наведеним организационим јединицама.

2. ВЕЗА С ДРУГИМ ДОКУМЕНТИМА

2.1 Референтни документи

- Стандарди за сертификацију и акредитацију за болнице.

2.2 Остали документи

- Правилником о мјерама за спречавање и сузбијање инфекција повезаних са пружањем услуга здравствене заштите (важеће издање).

3. ТЕРМИНИ И СКРАЋЕНИЦЕ

3.1 Термини

- **Сува стерилизација**- процес који се обавља сувим врелим ваздухом, при коме се са инструмената потпуно уништавају сви микроорганизми и њихове споре.

3.2 Скраћенице

- Нема.

4. ОПИС ПОСТУПКА (ПРОЦЕСА)

4.1 Поступак стерилизације инструмената и материјала

Здравствени радници који раде у Болници Бијељина у Одсјеку-МФ амбуланти током рада са пацијентима користе одређену количину хируршких инструмената који су распоређени у неколико сетова који подлијежу сувој стерилизацији.За сваки сет постоји списак са тачном врстом и бројем инструмената који се у њему налазе и који су доступни запосленима који са њима раде. У Одсјеку за неонатологију поступку суве стерилизације подлијеже следећи материјал: металне чаше и шерпе.Ради се о материјалу који се користи за припрему хране новорођенчадима који бораве у Одсјеку неонатологије.

Стерилизација инструмената подразумијева сљедеће кораке:

- Прање и деконтаминација инструмената;

Болница Бијељина	Страна 2 од 5	Издање:	Важи од:	ОП-10-033
		3	2025-07-28	

- Спровођење стерилизације инструмената;
- Вођење евиденције о стерилизацији;
- Контролу стерилизације;
- Чување стерилног материјала.

4.2 Прање и деконтаминација инструмената

Употријебљени инструменти за виšekратну употребу у Одсјеку-МФ амбуланте након интервенција одлажу се у одговарајуће посуде са дезинфекционим средством у којем стоје најмање 30 минута. Приликом прања инструмената медицинска сестра - техничар обавезно носи латекс рукавице, да би се спријечило повређивање и појава инфекције. Сваки инструмент и сваки његов дио се посебно перу. Потребно је посебну пажњу обратити на зглобне дијелове, неравне површине и шупљине. Поступак прања се обавља помоћу мекане четке под млазом хладне воде, када се отклоне нечистоће прање се наставља под млазом топле воде; након чега се одлажу на чисту компресу ради сушења. Послије механичког прања, растављене - отворене инструменте неопходно је добро посушити како би били спремни за суву стерилизацију.

У одсјеку за неонатологију употребљени материјал (металне чаше и шерпе) се након употребе механички пере детергентом и топлем водом, и након испирања посушује убрусом и спрема за суву стерилизацију.

4.3. Вођење евиденције о стерилизацији и контрола стерилизације

Када се инструменти и материјал који се користи у Одсјеку -МФ амбуланте осуше, врши се њихово слагање на тацне, док се материјал из Одсјека за неонатологију реда на решетке и приступа се стерилизацији сувим врелим ваздухом. Правило које се примјењује у Болници Бијељина је да се инструменти стерилишу у сувом стерилизатору на температури од 180°C у трајању од 120 минута, и то 60 мин. док се не постигне жељена температура. Препоручује се да се након 60 мин. провјери да ли је апарат постигао температуру од 180°C, уколико јесте, још 60 минута спроводи се активна стерилизација. Препорука је да се инструменти не ваде из сувог стерилизатора наредних 60 минута док се не охладе. Медицинска сестра - техничар која прати процес стерилизације у Одсјеку за МФ амбуланте води евиденцију на обрасцу ОБ-10-281: *Евиденција о извршеној стерилизацији инструмената* у који уписује: датум, чекира врсту сета, чекира стаклену боцу са хватаљком, вријеме потапања инструмената у дезинфекционо средство, вријеме вађења инструмената из дезинфекционог средства, вријеме укључења стерилизатора, вријеме постизања жељене температуре, вријеме искључења стерилизатора, потпис особе која је спровела циклус стерилизације и на крају лијепи доказ о извршеној хемијској контроли уз помоћ Микулићевих трака. Овај образац чини саставни дио Књиге евиденције стерилизације и налази се уз стерилизатор, води се свакодневно и чува десет година у архиви главне сестре одјељења за ОРЛ - Одсјек МФ амбуланте. Уколико се деси да у току процеса стерилизације дође до нестанка електричне енергије поступак стерилизације се понавља од почетка, а та појединост се евидентира на обрасцу ОБ-10-281-у дијелу НАПОМЕНА. У Одсјеку за неонатологију евиденција стерилизације материјала се врши у **Свесци за евиденције стерилизације** (свеска А5 формат у слободној форми) у коју се уписује датум стерилизације, вријеме када је апарат укључен и искључен, на колико степени је радио, на крају медицинска сестра лијепи доказ о извршеној хемијској контроли уз помоћ Микулићевих трака и ставља свој потпис. Поред хемијске контроле стерилизације која се спроводи уз помоћ Микулићевих трака, врши се и биолошка контрола стерилизације у складу са Правилником о мјерама за спречавање и сузбијање инфекција повезаних са пружањем услуга здравствене заштите, тј. у зависности од броја циклуса, уколико се у установи обави више од 100 циклуса стерилизације биолошка контрола се обавља најмање једном у три мјесеца када се узорак шаље у Завод за здравствену заштиту Републике Српске.

Болница Бијељина	Страна 3 од 5	Издање:	Важи од:	ОП-10-033
		3	2025-07-28	

Писани налаз биолошке контроле суве стерилизације чувају се у Књизи евиденције стерилизације и у Свесци за евиденцију стерилизације, а након истека текуће године у архиви главних сестара одјељења за ОРЛ - Одсјек МФ амбуланту и главне сестре одјељења за Педијатрију-Одсјеку за неонатологију. Евиденције о контроли стерилизације чувају се 10 година од последњег уноса података .

4.4. Чување стерилног материјала

Након обављеног циклуса стерилизације у Одсјеку за МФ амбуланту из стерилизатора се прво вади стаклена боца са хватаљком, на коју се лијепа ознака „СТЕРИЛНО“, и уписује датум стерилизације. Остали стерилни инструменти се чувају у стерилизатору до непосредног коришћења. Уколико је потребан неки од сетова за рад, медицинска сестра уз помоћ стерилне хватаљке вади из стерилизатора тацну са инструментима и поставља је на стерилну компресу на столу припљеном за мању хируршку интервенцију. Остали инструменти који у току радног времена нису употребљени, тј. нису извађени из стерилизатора поново се стерилишу на крају радног времена, само се прескаче поступак поновног прања. Уколико се деси да се током рада инструменти деконтаминирају рукама или нестручним руковањем, потребно их је одмах изузети из употребе и одложити у посуду са дезинфекционим средством. Поступак припреме за следећи циклус стерилизације свих употребљених инструмената описан је у подтачки 4.2.

Правилнао руковање стерилним инструментима подразумева следеће кораке:

- Вађење инструмената из сувог стерилизатора врши се непосредно прије употребе, стерилном приручном хватаљком која се стерилише у адекватној посуди.
- тацна са стерилним инструментима вади се из стерилизатора стерилном послужном хватаљком, и води се рачуна да се не контаминира рукама.
- Кад се једном извади сет из стерилизатора никада се поново не враћа у стерилизатор, већ се сви ти инструменти сматрају дестерилисаним.

Материјал стерилисан у Одсјеку за неонатологију остаје након стерилизације у сувом стерилизатору до непосредне употребе. Материјал се из стерилизатора вади чистим рукама јер у раду са њим нису неопходне мјере предострожности за дестерилизање.

5. ПРИЛОЗИ И ОБРАСЦИ

5.1 Прилози

- Прилог 1: Материјал који се стерилише у Одсјеку за неонатологију.
- Прилог 2: Инструменти који се стерилише у Одсјеку МФ амбуланте.

5.2 Обрасци

- ОБ-10-281: Евиденција о извршеној стерилизацији инструмената.
- Свесци за стерилизацију (Свеска А5-образац у слободној форми)

6. ЗАПИСИ

Табела 1:

Назив документа	Ознака обрасца	Документ формира	Број примјерака	Рок чувања	Мјесто чувања	Евидентирање
Евиденција о извршеној стерилизацији инструмената	ОБ-10-281	Медицинска сестра - техничар	1	10 година	Архива Главне сестре одјељења	-

Болница Бијељина	Страна 4 од 5	Издање:	Важи од:	ОП-10-033
		3	2025-07-28	

Назив документа	Ознака обрасца	Документ формира	Број примјерака	Рок чувања	Мјесто чувања	Евидентирање
Свесци за евиденцију стерилизације	Интерни образац-слободна форма	Медицинска сестра - техничар	1	10 година	Архива Главне сестре одјељења	

Прилог 1: Материјал који се стерилише у Одсјеку за неонатологију

1. Шерпа
2. Металне чаше

Прилог 2: Инструменти који се стерилише у Одсјеку МФ амбуланта

1. Сет за мање операције број 1

- Пинцета – 5 ком
- Маказе – 6 ком
- Пеан – 4 ком
- Иглодржач – 1 ком
- Држач за скалпел – 1 ком
- Екартер – 2 ком
- Канила за аспирацију – 1 ком
- Емајлирана здјелица – 2 ком

2. Сет за преглед 2а

- Пинцета – 11 ком
- Огледало – 3 ком
- Сонда – 7 ком

3. Сет за преглед 2б

- Пинцета – 2 ком
- Маказе – 1 ком
- Огледало – 1 ком
- Сонда – 1 ком

4. Сет за скидање конца 3

- Маказе 8 ком
- Маказе 4 ком

Болница Бијељина	Страна 5 од 5	Издање:	Важи од:	ОП-10-033
		3	2025-07-28	

